Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 26ης Απριλίου 2012*

«Οδηγία 2006/126/ΕΚ — Αμοιβαία αναγνώριση αδειών οδηγήσεως — Άρνηση κράτους μέλους να αναγνωρίσει την ισχύ εκδοθείσας σε άλλο κράτος μέλος άδειας οδηγήσεως προσώπου του οποίου η άδεια οδηγήσεως αφαιρέθηκε στο έδαφός του»

Στην υπόθεση C-419/10,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Γερμανία) με απόφαση της 16ης Αυγούστου 2010, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 23 Αυγούστου 2010, στο πλαίσιο της δίκης

Wolfgang Hofmann

κατά

Freistaat Bayern,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. N. Cunha Rodrigues, πρόεδρο τμήματος, U. Lõhmus, A. Rosas (εισηγητή), A. Ó Caoimh και A. Arabadjiev, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Y. Bot

γραμματέας: L. Hewlett, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 28ης Σεπτεμβρίου 2011,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— ο W. Hofmann, εκπροσωπούμενος από τον W. Säftel, Rechtsanwalt,

— το Freistaat Bayern, εκπροσωπούμενο από τον M. Niese, Oberlandesanwalt του Freistaat Bayern,

— η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους T. Henze και N. Graf Vitzthum,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους G. Braun και N. Yerrell,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 10ης Νοεμβρίου 2011,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία των άρθρων 2, παράγραφος 1, και 11, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2006/126/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, για την άδεια οδηγήσεως (αναδιατυπωμένη έκδοση) (ΕΕ L 403, σ. 18, και —διορθωτικό— ΕΕ 2009, L 19, σ. 67).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ του W. Hofmann, Γερμανού υπηκόου, κατόχου άδειας οδηγήσεως εκδοθείσας στην Τσεχική Δημοκρατία, και του Freistaat Bayern, με αντικείμενο απόφαση δυνάμει της οποίας δεν του επετράπη να κάνει χρήση της άδειάς του οδηγήσεώς του στο έδαφος της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας.

Το νομικό πλαίσιο

Η κανονιστική ρύθμιση της Ένωσης

3 Κατά τη δεύτερη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 2006/126:

«Οι κανόνες σχετικά με την άδεια οδήγησης αποτελούν απαραίτητο στοιχείο της κοινής πολιτικής μεταφορών, συμβάλλουν στη βελτίωση της ασφάλειας της οδικής κυκλοφορίας και διευκολύνουν την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων που εγκαθίστανται σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο που χορήγησε την άδεια. Λόγω της σημασίας των ατομικών μέσων μεταφοράς, η κατοχή άδειας οδήγησης που αναγνωρίζεται νόμιμα από το κράτος υποδοχής προωθεί την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων. [...]»

4 Κατά την όγδοη αιτιολογική σκέψη της εν λόγω οδηγίας, για λόγους οδικής ασφάλειας, θα πρέπει να καθορισθούν οι ελάχιστες απαιτήσεις για την έκδοση άδειας οδηγήσεως.

5 Η δέκατη πέμπτη αιτιολογική σκέψη της εν λόγω οδηγίας ορίζει:

«Για λόγους ασφαλείας της οδικής κυκλοφορίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόζουν τις εθνικές τους διατάξεις όσον αφορά την ανάκληση, αναστολή, ανανέωση και ακύρωση της άδειας οδήγησης, σε κάθε κάτοχο αδείας οδηγήσεως που αποκτά κανονική διαμονή στο έδαφός τους.»

6 Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 2006/126, «[τ]α κράτη μέλη αναγνωρίζουν αμοιβαία τις άδειες οδήγησης που εκδίδουν».

7 Το άρθρο 7, παράγραφοι 1 και 5, της οδηγίας αυτής ορίζει:

«1. Η άδεια οδήγησης χορηγείται μόνο σε όσους υποψηφίους:

α) έχουν επιτύχει σε δοκιμασία ελέγχου των ικανοτήτων και της συμπεριφοράς και σε δοκιμασία ελέγχου των γνώσεων και πληρούν τις απαιτήσεις υγείας σύμφωνα με τις διατάξεις των παραρτημάτων ΙΙ και ΙΙΙ·

[...]

ε) διαμένουν κανονικά στην επικράτεια του κράτους μέλους που χορηγεί την άδεια οδήγησης ή μπορούν να αποδείξουν ότι ακολουθούν εκεί σπουδές επί διάστημα τουλάχιστον έξι μηνών.

[...]

5.

α) Το ίδιο πρόσωπο μπορεί να είναι κάτοχος μόνο μίας άδειας οδήγησης.

β) Ένα κράτος μέλος αρνείται να χορηγήσει άδεια όταν διαπιστώνει ότι ο υποψήφιος διαθέτ[ει] ήδη άδεια οδήγησης.

γ) Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα σύμφωνα με το στοιχείο β'. Τα αναγκαία μέτρα όσον αφορά την επανέκδοση, την αντικατάσταση, την ανανέωση ή την ανταλλαγή άδειας οδήγησης συνίστανται στον έλεγχο μαζί με άλλα κράτη μέλη, εάν υπάρχουν εύλογες υπόνοιες ότι ο υποψήφιος κατέχει ήδη άδεια οδήγησης.

δ) Για να διευκολυνθούν οι έλεγχοι σύμφωνα με το στοιχείο β', τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν το ενωσιακό δίκτυο αδειών οδήγησης όταν το δίκτυο αυτό τεθεί σε λειτουργία.

Με την επιφύλαξη του άρθρου 2, τα κράτη μέλη που εκδίδουν άδεια ασκούν τη δέουσα επιμέλεια για να εξασφαλίσουν ότι ένα άτομο πληροί τις προδιαγραφές που καθορίζονται στην παράγραφο 1 και εφαρμόζει τις εθνικές του διατάξεις περί ακύρωσης ή αφαίρεσης του δικαιώματος οδήγησης, εάν αποδειχθεί ότι μια άδεια έχει εκδοθεί χωρίς να πληρούνται οι προδιαγραφές.»

8 Το άρθρο 11, παράγραφος 4, της οδηγίας 2006/126 ορίζει τα ακόλουθα:

«Ένα κράτος μέλος αρνείται να αναγνωρίσει την ισχύ οποιασδήποτε άδειας οδήγησης έχει εκδοθεί σε άλλο κράτος και έχει χορηγηθεί σε έναν υποψήφιο η άδεια οδήγησης του οποίου υπόκειται σε περιορισμούς, έχει ανασταλεί ή ανακληθεί στο πρώτο κράτος μέλος.

Ένα κράτος μέλος αρνείται να αναγνωρίσει σε πρόσωπο στο οποίο εφαρμόζεται, στο έδαφός του, ένα από τα μέτρα της παραγράφου 2 την ισχύ άδειας οδήγησης που έχει εκδώσει άλλο κράτος μέλος.

Ένα κράτος μέλος μπορεί επίσης να αρνηθεί να χορηγήσει άδεια οδήγησης σε υποψήφιο η άδεια του οποίου έχει ακυρωθεί σε άλλο κράτος μέλος.»

9 Το άρθρο 13 της οδηγίας αυτής ορίζει:

«1. Με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής, τα κράτη μέλη ορίζουν την ισοδυναμία μεταξύ των δικαιωμάτων που είχαν αποκτηθεί πριν από τη θέση σε εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και των κατηγοριών που προβλέπονται στο άρθρο 4.

Ύστερα από διαβούλευση με την Επιτροπή, τα κράτη μέλη μπορούν να επιφέρουν, στις εθνικές νομοθεσίες, τις προσαρμογές που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή του άρθρου 11, παράγραφοι 4, 5 και 6.

2. Οποιοδήποτε δικαίωμα οδήγησης που χορηγείται πριν από την 19η Ιανουαρίου 2013 δεν αφαιρείται ούτε περιορίζεται άλλως πως από τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας.»

10 Το άρθρο 15 της εν λόγω οδηγίας ορίζει:

«Τα κράτη μέλη αλληλοβοηθούνται στην εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και ανταλλάσσουν πληροφορίες για τις άδειες που χορηγούν, ανταλλάσσουν, αντικαθιστούν, ανανεώνουν ή αφαιρούν. Χρησιμοποιούν το ενωσιακό δίκτυο αδειών οδήγησης που συνίσταται για τον σκοπό αυτόν, όταν το δίκτυο αυτό τεθεί σε λειτουργία.»

11 Το άρθρο 16, παράγραφοι 1 και 2, της ίδιας οδηγίας προβλέπει:

«1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν το αργότερο έως τις 19 Ιανουαρίου 2011 τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθούν με το άρθρο 1, παράγραφος 1, το άρθρο 3, το άρθρο 4, παράγραφοι 1, 2, 3 και 4, στοιχεία β′ έως ια′, το άρθρο 6, παράγραφοι 1, 2, στοιχεία α′, γ′, δ′ και ε′, το άρθρο 7, παράγραφοι 1, στοιχεία β′, γ′ και δ′, 2, 3 και 5, το άρθρο 8, το άρθρο 10, το άρθρο 13, το άρθρο 14, το άρθρο 15, καθώς και τα παραρτήματα I, σημείο 2, II, σημείο 5.2, σχετικά με τις κατηγορίες A1, A2 και A, IV, V και VI. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

2. Εφαρμόζουν τις διατάξεις αυτές από τις 19 Ιανουαρίου 2013.»

12 Το άρθρο 17, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 2006/126 ορίζει:

«Η οδηγία 91/439/ΕΟΚ [του Συμβουλίου, της 29ης Ιουλίου 1991, σχετικά με τις άδειες οδηγήσεως (ΕΕ L 237, σ. 1)] καταργείται από τις 19 Ιανουαρίου 2013, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών όσον αφορά τις προθεσμίες του παραρτήματος VII, μέρος Β, για τη μεταφορά της εν λόγω οδηγίας στο εθνικό δίκαιο.»

13 Το άρθρο 18 της οδηγίας 2006/126 ορίζει τα εξής:

«Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Το άρθρο 2, παράγραφος 1, το άρθρο 5, το άρθρο 6, παράγραφος 2, στοιχείο β′, το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο α′, το άρθρο 9, το άρθρο 11, παράγραφοι 1, 3, 4, 5 και 6, το άρθρο 12, και τα παραρτήματα I, II και III εφαρμόζονται από τις 19 Ιανουαρίου 2009.»

14 Κατά το άρθρο 1, παράγραφος 2, της οδηγίας 91/439, «[τ]α κράτη μέλη αναγνωρίζουν αμοιβαία τις άδειες οδήγησης που εκδίδουν.»

15 Το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής ορίζει:

«1. Η χορήγηση της αδείας οδηγήσεως προϋποθέτει επίσης:

α) επιτυχία σε δοκιμασία ελέγχου των ικανοτήτων και της συμπεριφοράς και σε δοκιμασία ελέγχου των γνώσεων, καθώς και πλήρωση των απαιτήσεων υγείας σύμφωνα με τις διατάξεις των παραρτημάτων II και III·

β) κανονική διαμονή ή απόδειξη της σπουδαστικής ιδιότητας επί διάστημα τουλάχιστον έξι μηνών στην επικράτεια του κράτους μέλους που χορηγεί την άδεια οδήγησης.»

16 Το άρθρο 8, παράγραφοι 2 και 4, της εν λόγω οδηγίας προβλέπει:

«2. Με την επιφύλαξη της αρχής της εδαφικότητας όσον αφορά την ισχύ των ποινικών και αστυνομικών διατάξεών του, το κράτος μέλος κανονικής διαμονής μπορεί να εφαρμόσει στον κάτοχο άδειας οδήγησης η οποία έχει εκδοθεί από άλλο κράτος μέλος τις εθνικές του διατάξεις όσον αφορά τον περιορισμό, την αναστολή, την αφαίρεση ή την ακύρωση του δικαιώματος οδήγησης και, ενδεχομένως, να προβεί, για τους σκοπούς αυτούς, σε αντικατάσταση της άδειας αυτής.

[...]

4. Ένα κράτος μέλος μπορεί να αρνηθεί να αναγνωρίσει σε πρόσωπο στο οποίο εφαρμόζεται, στο έδαφός του, ένα από τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 την ισχύ άδειας οδήγησης που έχει εκδώσει άλλο κράτος μέλος.

Επίσης, ένα κράτος μέλος μπορεί να αρνηθεί να χορηγήσει άδεια οδήγησης σε υποψήφιο ο οποίος αποτελεί το αντικείμενο ενός τέτοιου μέτρου σε άλλο κράτος μέλος.»

Η εθνική νομοθεσία

17 Το άρθρο 28, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού για την πρόσβαση των ιδιωτών στην οδική κυκλοφορία [Verordnung über die Zulassung von Personen zum Straßenverkehr (Fahrerlaubnis-Verordnung)], της 18ης Αυγούστου 1998 (*BGBl.* 1998 I, σ. 2214), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό της 7ης Ιανουαρίου 2009 (*BGBl.* 2009 I, σ. 29), ορίζει:

«Οι κάτοχοι ισχύουσας άδειας οδήγησης της [Ευρωπαϊκής Ένωσης] ή του [Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ)], οι οποίοι έχουν την κανονική διαμονή τους κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1 ή 2, στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, δικαιούνται —υπό την επιφύλαξη των αναφερομένων στις παραγράφους 2 έως 4 περιορισμών— να οδηγούν οχήματα στη χώρα αυτή εντός των ορίων της άδειάς τους. [...]»

18 Το άρθρο 28, παράγραφος 4, του εν λόγω κανονισμού ορίζει:

«Το δικαίωμα της παραγράφου 1 δεν ισχύει για κατόχους αδείας οδήγησης της [Ένωσης] ή του ΕΟΧ,

[...]

3. των οποίων η άδεια οδήγησης αποτέλεσε στην ημεδαπή το αντικείμενο προσωρινής ή οριστικής αφαιρέσεως με δικαστική απόφαση, ή αφαιρέσεως με άμεσα εκτελεστή ή αμετάκλητη απόφαση της διοικητικής αρχής, και στους οποίους με αμετάκλητη απόφαση δεν χορηγήθηκε άδεια οδήγησης ή των οποίων η άδεια οδήγησης δεν αφαιρέθηκε μόνον επειδή εν τω μεταξύ παραιτήθηκαν από αυτήν,

[...]

Στις περιπτώσεις του πρώτου εδαφίου, σημεία 2 και 3, η διοικητική αρχή δύναται να εκδώσει πράξη διαπιστωτική της μη υπάρξεως δικαιώματος. Το πρώτο εδάφιο, σημεία 3 και 4, εφαρμόζεται μόνον αν τα σε αυτό οριζόμενα μέτρα έχουν καταχωρισθεί στο κεντρικό μητρώο οδικής κυκλοφορίας και δεν έχουν διαγραφεί δυνάμει του άρθρου 29 του κώδικα οδικής κυκλοφορίας (Straßenverkehrsgesetz).»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

19 Με διάταξη της 8ης Μαΐου 2007 εκδοθείσα στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας και η οποία κατέστη απρόσβλητη, ο W. Hofmann καταδικάσθηκε από το Amtsgericht Memmingen (πρωτοδικείο του Memmingen) σε πρόστιμο λόγω οδηγήσεως υπό την επήρεια οινοπνεύματος. Επιπλέον, αφαιρέθηκε η άδειά του οδηγήσεως και του απαγορεύθηκε να ζητήσει την έκδοση νέας άδειας για περίοδο 15 μηνών, ήτοι έως τις 7 Αυγούστου 2008. Από τη δικογραφία που υποβλήθηκε στο Δικαστήριο προκύπτει σχετικώς ότι, πριν την επιστροφή της άδειας αυτής οδηγήσεως κατά το πέρας της περιόδου απαγορεύσεως, ο W. Hofmann ήταν υποχρεωμένος να ζητήσει την έκδοση νέας άδειας από τις αρμόδιες γερμανικές αρχές, οι οποίες όφειλαν να αποφασίσουν κατά πόσον έπρεπε να εξαρτηθεί η επιστροφή της άδειας από νέα δοκιμασία οδηγήσεως, προκειμένου να διαπιστωθεί η σχετική ικανότητα του ενδιαφερόμενου, ή από υποχρεωτική ιατρική-ψυχολογική εξέταση, προκειμένου να εξακριβωθεί η ικανότητά του να οδηγεί αυτοκίνητα.

20 Κατά τη διάρκεια ελέγχου οδικής κυκλοφορίας που πραγματοποιήθηκε στις 17 Μαρτίου 2009, οι γερμανικές αρχές διαπίστωσαν ότι ο W. Hofmann ήταν κάτοχος τσεχικής άδειας οδηγήσεως, εκδοθείσας στις 19 Ιανουαρίου 2009, η οποία ανέφερε ως τόπο διαμονής του κατόχου αυτής το Lazany (Τσεχική Δημοκρατία). Κατά τη διάρκεια άλλου ελέγχου οδικής κυκλοφορίας, που πραγματοποιήθηκε στις 25 Μαρτίου 2009, η άδεια αυτή οδηγήσεως κατασχέθηκε από τη γερμανική αστυνομία. Η εν λόγω άδεια διαβιβάσθηκε στην αρμόδια για την έκδοση αδειών οδηγήσεως γερμανική υπηρεσία.

21 Με έγγραφο της 20ής Απριλίου 2009, η ανωτέρω υπηρεσία επισήμανε στον W. Hofmann ότι η τσεχική άδεια οδηγήσεως δεν του παρείχε το δικαίωμα να οδηγεί αυτοκίνητα στη Γερμανία. Σε περίπτωση δε που αυτός δεν συναινούσε στην καταχώριση σχετικής μνείας στην άδεια αυτή, θα εκδιδόταν διαπιστωτική πράξη.

22 Δεδομένου ότι ο W. Hofmann αρνήθηκε την καταχώριση τέτοιας μνείας η προαναφερθείσα υπηρεσία διαπίστωσε, με απόφαση της 15ης Ιουλίου 2009, ότι η τσεχική άδεια οδηγήσεως του ενδιαφερόμενου δεν επέτρεπε την οδήγηση αυτοκινήτων επί γερμανικού εδάφους και διέταξε να καταχωρισθεί στο έγγραφο αυτό μνεία περί της μη ισχύος της στην εν λόγω επικράτεια.

23 Στις 13 Αυγούστου 2009 ο W. Hofmann άσκησε προσφυγή ενώπιον του Verwaltungsgericht Augsburg (διοικητικού πρωτοδικείου του Augsburg) με αίτημα την ακύρωση της αποφάσεως αυτής.

24 Το ανωτέρω δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή με απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 2009. Η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των αδειών οδηγήσεως δεν έθετε πρόσκομμα στη διαπίστωση ότι ο W. Hofmann δεν εδικαιούτο να κάνει χρήση στη Γερμανία της τσεχικής άδειας οδηγήσεως, στο μέτρο που το άρθρο 11, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2006/126 εισήγαγε απόκλιση από το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής. Το προαναφερθέν άρθρο 11, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, δεν έπρεπε να ερμηνεύεται συσταλτικώς σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου αναφορικά με το άρθρο 8, παράγραφοι 2 και 4, της οδηγίας 91/439, η οποία απορρέει από τις αποφάσεις της 26ης Ιουνίου 2008, C-329/06 και C-343/06, Wiedemann και Funk (Συλλογή 2008, σ. I-4635), και C-334/06 έως C-336/06, Zerche κ.λπ. (Συλλογή 2008, σ. I-4691). Τυχόν παραδοχή εξαιρέσεων νομολογιακής προελεύσεως θα προσέκρουε στην αυστηρή απαγόρευση αναγνωρίσεως της ισχύος αδειών οδηγήσεως την οποία επιβάλλει εφεξής το άρθρο 11, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2006/126 υπό τους όρους που προβλέπει το άρθρο αυτό. Η αποτελεσματικότητα, όμως, της καταπολεμήσεως του «τουρισμού για την απόκτηση άδειας οδηγήσεως», που συγκαταλέγεται μεταξύ των σκοπών της προαναφερθείσας οδηγίας, επιβάλλει την αποτροπή κάθε καταχρήσεως των —συγκριτικά αυστηρών— διατάξεων περί ικανότητας που εφαρμόζονται στη Γερμανία σε περίπτωση αφαιρέσεως γερμανικής άδειας οδηγήσεως.

25 Με έφεση, η οποία επετράπη από το Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (διοικητικό εφετείο της Βαυαρίας), ο W. Hofmann ζήτησε, κατ' ουσίαν, την ακύρωση της αποφάσεως του Verwaltungsgericht Augsburg και της αποφάσεως της 15ης Ιουλίου 2009 της αρμόδιας για την έκδοση αδειών οδηγήσεως υπηρεσίας, προβάλλοντας, καταρχάς, ότι τίθεται το ζήτημα κατά πόσον το άρθρο 11, παράγραφος 4, της οδηγίας 2006/126 εφαρμόζεται στις αλλοδαπές άδειες οδηγήσεως που εκδόθηκαν, όπως στην προκειμένη περίπτωση, στις 19 Ιανουαρίου 2009 ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία. Μόνον δε κατά δεύτερο λόγο τίθεται το ζήτημα κατά πόσον η παρατεθείσα στην προηγούμενη σκέψη της παρούσας αποφάσεως νομολογία του Δικαστηρίου εφαρμόζεται στις διατάξεις της οδηγίας αυτής που τέθηκαν σε ισχύ στις 19 Ιανουαρίου 2009.

26 Έχοντας αμφιβολίες ως προς το αν πρέπει να εφαρμοσθεί η σχετική με τα άρθρα 1, παράγραφος 2, και 8, παράγραφοι 2 και 4, της οδηγίας 91/439 νομολογία του Δικαστηρίου και όσον αφορά το άρθρο 11, παράγραφος 4, της οδηγίας 2006/126, το Bayerischer Verwaltungsgerichtshof αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχουν το άρθρο 2, παράγραφος 1, και το άρθρο 11, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2006/126/ΕΚ […] την έννοια ότι κράτος μέλος οφείλει να αρνηθεί την αναγνώριση της ισχύος αδείας οδηγήσεως που έχει εκδοθεί από άλλο κράτος μέλος υπέρ προσώπου εκτός των χρονικών ορίων του περιορισμού που είχε τεθεί εις βάρος του εν λόγω προσώπου, στην περίπτωση που είχε αφαιρεθεί η άδεια οδηγήσεως εντός του πρώτου κράτους μέλους και το εν λόγω πρόσωπο είχε κατά τον χρόνο της εκδόσεως της αδείας οδηγήσεως τη συνήθη διαμονή του εντός του κράτους μέλους εκδόσεως;»

Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

27 Με έγγραφο που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 13 Σεπτεμβρίου 2011, το αιτούν δικαστήριο ενημέρωσε το Δικαστήριο ότι, με καταστάσα απρόσβλητη απόφαση του Amtsgericht Memmingen της 5ης Απριλίου 2011, επιβλήθηκε στον W. Hofmann μέτρο αφαιρέσεως της άδειας οδηγήσεως και ότι η επιστροφή της εν λόγω άδειας είχε αποκλεισθεί για περίοδο ενός έτους και έξι μηνών. Κατά το ανωτέρω δικαστήριο, καίτοι παρείλκε πλέον η έκδοση αποφάσεως επί της διαπιστώσεως που περιλαμβάνεται στην απόφαση της αρμόδιας για την έκδοση αδειών οδηγήσεως υπηρεσίας, της 15ης Ιουλίου 2009, κατά την οποία η τσεχική άδεια οδηγήσεως του W. Hofmann δεν του επέτρεπε να οδηγεί οχήματα επί γερμανικού εδάφους, εντούτοις ήταν αναγκαίο να απαντήσει το Δικαστήριο επί του προδικαστικού ερωτήματος.

28 Συγκεκριμένα, αφενός, ο συνήγορος του W. Hofmann ζητεί πλέον, συνεπεία της ποινικής καταδίκης του πελάτη του, να μεταρρυθμισθεί η απόφαση του Verwaltungsgericht Augsburg και να διαπιστωθεί ο παράνομος χαρακτήρας της αποφάσεως αυτής της 15ης Ιουλίου 2009. Προκειμένου να είναι σε θέση το αιτούν δικαστήριο να αποφανθεί επί του ζητήματος κατά πόσον η προαναφερθείσα απόφαση είναι παράνομη, είναι αναγκαίο να απαντήσει το Δικαστήριο επί του προδικαστικού ερωτήματος. Αφετέρου, η εκ μέρους του W. Hofmann κινηθείσα διαδικασία δεν είναι παρά μία εκ των πολλών διαδικασιών, η έκβαση της οποίας εξαρτάται από την απάντηση του Δικαστηρίου επί του ερωτήματος αυτού.

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

29 Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατ' ουσίαν να διευκρινιστεί κατά πόσον τα άρθρα 2, παράγραφος 1, και 11, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2006/126, έχουν την έννοια ότι κράτος μέλος οφείλει, εκτός κάθε περιόδου κατά την οποία απαγορεύεται στον κάτοχο άδειας οδηγήσεως εκδοθείσας από άλλο κράτος μέλος να ζητήσει νέα άδεια και παρότι πληρούται ο όρος περί κανονικής διαμονής στην επικράτεια του τελευταίου κράτους, να αρνηθεί να αναγνωρίσει την ισχύ της άδειας αυτής οδηγήσεως, στην περίπτωση που επιβλήθηκε στον κάτοχο της εν λόγω άδειας, στο έδαφος του πρώτου κράτους μέλους, μέτρο αφαιρέσεως προγενέστερης άδειας οδηγήσεως.

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

30 Προκαταρκτικώς, πρέπει να καθορισθεί κατά πόσον τα άρθρα 2, παράγραφος 1, και 11, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2006/126 εφαρμόζονται στα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως της κύριας δίκης.

31 Ο W. Hofmann εκτιμά ότι από το άρθρο 16, παράγραφος 2, και από το άρθρο 13, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/126, κατά το οποίο οιοδήποτε δικαίωμα οδηγήσεως που χορηγείται πριν από τις 19 Ιανουαρίου 2013 δεν αφαιρείται ούτε περιορίζεται άλλως πως από τις διατάξεις της οδηγίας αυτής, προκύπτει ότι η ημερομηνία ενάρξεως ισχύος του άρθρου 11, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, αυτής καθορίσθηκε στις 19 Ιανουαρίου 2013.

32 Αντιθέτως, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Γερμανική Κυβέρνηση υποστηρίζουν την άποψη ότι τα άρθρα 2, παράγραφος 1, και 11, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2006/126 εφαρμόζονται στα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως της κύριας δίκης. Η Επιτροπή υπογραμμίζει, ιδίως, ότι η οδηγία αυτή τέθηκε σε ισχύ στις 19 Ιανουαρίου 2007 και ότι καθοριστικό στοιχείο, στο πλαίσιο της παρούσας υποθέσεως, είναι η έκδοση τσεχικής άδειας οδηγήσεως στις 19 Ιανουαρίου 2009. Ως προς τη Γερμανική Κυβέρνηση, αυτή προβάλλει ότι το άρθρο 13, παράγραφος 2, της εν λόγω οδηγίας δεν απαγορεύει την εφαρμογή του άρθρου 11, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, της ίδιας οδηγίας στις άδειες οδηγήσεως που εκδόθηκαν πριν τις 19 Ιανουαρίου 2013. Τούτο προκύπτει, ιδίως, από το γεγονός ότι η τελευταία ως άνω διάταξη εφαρμόζεται, κατά το άρθρο 18, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2006/126, από τις 19 Ιανουαρίου 2009. Αντιθέτως, το άρθρο 13 της οδηγίας αυτής εφαρμόζεται, κατά το άρθρο 16, παράγραφοι 1 και 2, αυτής, μόνον από τις 19 Ιανουαρίου 2013. Εξάλλου, ούτε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας μετέφερε πρόωρα στο εσωτερικό της δίκαιο το άρθρο 13, παράγραφος 2, της εν λόγω οδηγίας.

33 Ως προς τούτο, διαπιστώνεται ότι μολονότι η οδηγία 91/439 καταργείται μόνον από τις 19 Ιανουαρίου 2013, τα άρθρα 2, παράγραφος 1, και 11, παράγραφος 4, της οδηγίας 2006/126 τίθενται σε εφαρμογή, δυνάμει του άρθρου 18, δεύτερο εδάφιο, αυτής, από τις 19 Ιανουαρίου 2009 (βλ. απόφαση της 1ης Μαρτίου 2012, C-467/10, Akyüz, σκέψη 31).

34 Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει, όμως, ότι η τσεχική άδεια οδηγήσεως του W. Hofmann, η οποία εκδόθηκε στις 19 Ιανουαρίου 2009, κατασχέθηκε από τη γερμανική αστυνομία στις 25 Μαρτίου 2009 και ότι ο ενδιαφερόμενος ενημερώθηκε από την αρμόδια για την έκδοση αδειών οδηγήσεως γερμανική υπηρεσία, με έγγραφο της 20ής Απριλίου 2009, ότι η προαναφερθείσα άδεια δεν του επέτρεπε να οδηγεί αυτοκίνητα στη Γερμανία. Η προαναφερθείσα υπηρεσία διέταξε εν συνεχεία, με απόφαση της 15ης Ιουλίου 2009, να καταχωρισθεί στο έγγραφο αυτό μνεία περί της μη ισχύος του στην γερμανική επικράτεια.

35 Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι τα άρθρα 2, παράγραφος 1, και 11, παράγραφος 4, της οδηγίας 2006/126 είναι εφαρμοστέα ratione temporis στα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως της κύριας δίκης.

36 Το επιχείρημα του W. Hofmann κατά το οποίο, το άρθρο 13, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/126 απαγορεύει, κατ' ουσίαν, την εφαρμογή του άρθρου 11, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, της εν λόγω οδηγίας δεν μπορεί να αναιρέσει το συμπέρασμα αυτό.

37 Συγκεκριμένα, πέραν των διατάξεων που μνημονεύονται στο άρθρο 18, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2006/126, στις οποίες συμπεριλαμβάνεται το άρθρο 11, παράγραφος 4, αυτής, οι υπόλοιπες διατάξεις της εν λόγω οδηγίας και, ιδίως, το άρθρο 13 αυτής εφαρμόζονται, κατά το άρθρο 17, πρώτο εδάφιο, της εν λόγω οδηγίας, μόνον από τις 19 Ιανουαρίου 2013.

38 Επιπλέον, όπως προβάλλει η Γερμανική Κυβέρνηση, μολονότι το άρθρο 13, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/126 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, γενικώς, άδεια οδηγήσεως που εκδόθηκε πριν τις 19 Ιανουαρίου 2013 δεν μπορεί ούτε να αφαιρεθεί ούτε να συνοδεύεται από οιοδήποτε περιορισμό, δεν είναι πλέον δυνατόν να εφαρμοσθεί το άρθρο 11, παράγραφος 4, της οδηγίας αυτής, ως προς το οποίο το άρθρο 18, δεύτερο εδάφιο, αυτής προβλέπει εντούτοις ρητώς ότι εφαρμόζεται από τις 19 Ιανουαρίου 2009.

39 Σε κάθε περίπτωση, όπως παρατηρεί επίσης η Γερμανική Κυβέρνηση, η θέση του άρθρου 13 εντός της οδηγίας 2006/126 καταδεικνύει ότι η παράγραφος 2 του προαναφερθέντος άρθρου 13 αναφέρεται όχι σε μέτρα περιορισμού, αναστολής ή αφαιρέσεως άδειας οδηγήσεως, αλλά αποκλειστικώς στα κεκτημένα δικαιώματα για την οδήγηση ειδικών κατηγοριών οχημάτων.

40 Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 35 των προτάσεών του, η οδηγία 2006/126 δημιουργεί ένα ενιαίο κοινοτικό υπόδειγμα άδειας οδηγήσεως που σκοπεί στην αντικατάσταση των διαφόρων αδειών οδηγήσεως που υφίστανται στα κράτη μέλη. Το άρθρο 4 της εν λόγω οδηγίας καθορίζει και ορίζει τις διάφορες κατηγορίες αδειών οδηγήσεως, ως προς τις οποίες τα κράτη μέλη, κάθε ένα από τα οποία έχει ορίσει τις δικές του κατηγορίες αδειών οδηγήσεως, οφείλουν να ορίσουν ισοδυναμίες.

41 Επομένως, το άρθρο 13 της οδηγίας 2006/126, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ισοδυναμία αδειών οδήγησης που δεν ακολουθούν το κοινοτικό υπόδειγμα», σκοπεί αποκλειστικώς στη ρύθμιση του ζητήματος των ισοδυναμιών μεταξύ των κεκτημένων δικαιωμάτων πριν την εφαρμογή της οδηγίας αυτής και των διαφόρων κατηγοριών αδειών οδηγήσεως που αυτή προσδιορίζει.

42 Την ανάλυση αυτή επιβεβαιώνει η εξέταση των προπαρασκευαστικών εργασιών της οδηγίας 2006/126, από τις οποίες προκύπτει, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 37 των προτάσεών του, ότι το άρθρο 13, παράγραφος 2, της οδηγίας αυτής προσετέθη με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το οποίο αιτιολόγησε αυτή την προσθήκη με τη διευκρίνιση ότι η ανταλλαγή των παλαιών αδειών οδηγήσεως δεν έπρεπε σε καμία περίπτωση να καταλήγει σε απώλεια ή σε περιορισμό των κεκτημένων δικαιωμάτων, όσον αφορά την έγκριση οδηγήσεως διαφόρων κατηγοριών οχημάτων.

Απάντηση του Δικαστηρίου

43 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, το άρθρο 1, παράγραφος 2, της οδηγίας 91/439 προβλέπει την αμοιβαία αναγνώριση, χωρίς καμία διατύπωση, των αδειών οδηγήσεως που εκδίδουν τα κράτη μέλη. Η διάταξη αυτή επιβάλλει στα τελευταία σαφή και συγκεκριμένη υποχρέωση, η οποία ουδέν περιθώριο εκτιμήσεως καταλείπει όσον αφορά τα μέτρα που πρέπει αυτά να θεσπίσουν προκειμένου να συμμορφωθούν προς αυτήν (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 19ης Φεβρουαρίου 2009, C-321/07, Schwarz, Συλλογή 2009, σ. I-1113, σκέψη 75· της 19ης Μαΐου 2011, C-184/10, Grasser, Συλλογή 2011, σ. I-4057, σκέψη 19, και προπαρατεθείσα απόφαση Akyüz, σκέψη 40).

44 Όπως το Δικαστήριο ήδη έκρινε στη σκέψη 40 της προπαρατεθείσας αποφάσεως Akyüz, το ίδιο ισχύει όσον αφορά το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 2006/126, το γράμμα του οποίου είναι πανομοιότυπο με αυτό του άρθρου 1, παράγραφος 2, της οδηγίας 91/439.

45 Εξάλλου, το Δικαστήριο έχει κρίνει επανειλημμένως ότι εναπόκειται στο κράτος μέλος εκδόσεως να εξακριβώσει αν πληρούνται οι ελάχιστες προϋποθέσεις που επιβάλλει το δίκαιο της Ένωσης, ιδίως οι σχετικές με τη διαμονή και την ικανότητα οδηγήσεως που προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 91/439, και, ως εκ τούτου, αν η χορήγηση άδειας οδηγήσεως είναι δικαιολογημένη (βλ. προπαρατεθείσες αποφάσεις Schwarz, σκέψη 76, και Grasser, σκέψη 20).

46 Εφόσον οι αρχές κράτους μέλους έχουν χορηγήσει άδεια οδηγήσεως σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 91/439, τα λοιπά κράτη μέλη δεν δικαιούνται να ελέγξουν αν πληρούνται οι προϋποθέσεις χορηγήσεως που προβλέπει η οδηγία αυτή. Συγκεκριμένα, η κατοχή άδειας οδηγήσεως που έχει χορηγηθεί από κράτος μέλος πρέπει να θεωρείται ως απόδειξη ότι ο κάτοχος της άδειας αυτής πληρούσε, κατά τον χρόνο εκδόσεώς της, τις εν λόγω προϋποθέσεις (βλ., μεταξύ άλλων, προπαρατεθείσες αποφάσεις Schwarz, σκέψη 77, και Grasser, σκέψη 21).

47 Οι σκέψεις αυτές μπορούν να εφαρμοστούν πλήρως στο σύστημα που εγκαθιδρύει η οδηγία 2006/126, στην οποία η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των αδειών οδηγήσεως που εκδίδονται στα κράτη μέλη επιβεβαιώθηκε, όπως προκύπτει από τη σκέψη 44 της παρούσας αποφάσεως, με όρους πανομοιότυπους με εκείνους της οδηγίας 91/439.

48 Σε ό,τι αφορά την οδηγία 91/439, το Δικαστήριο έκρινε, εντούτοις, ότι, αφενός, τα άρθρα 1, παράγραφος 2, 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', καθώς και το άρθρο 8, παράγραφοι 2 και 4, αυτής δεν απαγορεύουν στο κράτος μέλος υποδοχής να αρνείται να αναγνωρίσει στην επικράτειά του άδεια οδηγήσεως που εκδόθηκε από άλλο κράτος μέλος, οσάκις αποδεικνύεται, όχι σε συνάρτηση με πληροφορίες που διαθέτει το κράτος μέλος υποδοχής, αλλά βάσει στοιχείων που αναγράφονται στην ίδια την άδεια οδηγήσεως ή άλλων αδιαμφισβήτητων πληροφοριών που προέρχονται από το κράτος μέλος εκδόσεως, ότι ο όρος της κανονικής διαμονής που προβλέπει το προαναφερθέν άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', δεν πληρούνταν (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσες αποφάσεις Wiedemann και Funk, σκέψη 72, καθώς και Grasser, σκέψη 33). Πρέπει, επίσης, να επισημανθεί ότι, όπως έκρινε το Δικαστήριο, το γεγονός ότι το κράτος μέλος υποδοχής δεν επέβαλε στον δικαιούχο της εν λόγω άδειας κάποιο μέτρο υπό την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 2, της εν λόγω οδηγίας στερείται εν προκειμένω σημασίας (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Grasser, σκέψη 33).

49 Αφετέρου, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι τα άρθρα 1, παράγραφος 2, και 8, παράγραφος 4, της οδηγίας 91/439 δεν απαγορεύουν σε κράτος μέλος να αρνηθεί σε πρόσωπο στο οποίο έχει επιβληθεί, στο έδαφός του, μέτρο αφαιρέσεως της άδειας οδηγήσεως συνοδευόμενο από απαγόρευση υποβολής αιτήσεως για νέα άδεια επί ορισμένο χρονικό διάστημα, την αναγνώριση νέας άδειας οδηγήσεως που εκδόθηκε από άλλο κράτος μέλος κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής της απαγορεύσεως (βλ. προπαρατεθείσες αποφάσεις Wiedemann και Funk, σκέψη 65, καθώς και Schwarz, σκέψη 83, και διάταξη της 3ης Ιουλίου 2008, C-225/07, Möginger, σκέψη 38).

50 Συναφώς, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι κράτος μέλος δεν μπορεί, αντιθέτως, να επικαλείται το εν λόγω άρθρο 8, παράγραφος 4, προκειμένου να αρνείται επ' αόριστο να αναγνωρίσει σε πρόσωπο, στο οποίο έχει επιβληθεί, στο έδαφός του, μέτρο αφαιρέσεως ή ακυρώσεως άδειας οδηγήσεως που εκδόθηκε από το κράτος μέλος αυτό, την ισχύ κάθε άδειας που μπορεί να χορηγήθηκε στο πρόσωπο αυτό μεταγενέστερα, ήτοι μετά την περίοδο απαγορεύσεως, από άλλο κράτος μέλος (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 29ης Απριλίου 2004, C-476/01, Kapper, Συλλογή 2004, σ. I-5205, σκέψη 76· Wiedemann και Funk, προπαρατεθείσα, σκέψη 63, καθώς και Schwarz, προπαρατεθείσα, σκέψη 85, και διάταξη της 6ης Απριλίου 2006, C-227/05, Halbritter, σκέψη 28).

51 Επομένως, όταν επιβάλλεται σε πρόσωπο, εντός κράτους μέλους, μέτρο αφαιρέσεως της άδειας οδηγήσεως, το άρθρο 8, παράγραφος 4, της οδηγίας 91/439 δεν επιτρέπει, καταρχήν, στο κράτος μέλος αυτό να αρνηθεί να αναγνωρίσει την ισχύ της άδειας οδηγήσεως που χορηγήθηκε μεταγενέστερα από άλλο κράτος μέλος στο ίδιο πρόσωπο σε χρόνο κατά τον οποίον δεν ίσχυε η απαγόρευση υποβολής αιτήσεως για νέα άδεια οδηγήσεως (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσες αποφάσεις Kapper, σκέψη 76· Wiedemann και Funk, σκέψη 64, καθώς και Schwarz, σκέψη 86, και προπαρατεθείσες διατάξεις Halbritter, σκέψη 27, και Möginger, σκέψη 44).

52 Λαμβανομένου υπόψη του διαφορετικού γράμματος του άρθρου 8, παράγραφος 4, της οδηγίας 91/439 και της αντιστοιχούσας προς αυτό διατάξεως της οδηγίας 2006/126, ήτοι του άρθρου 11, παράγραφος 4, αυτής, πρέπει να καθορισθεί κατά πόσον οι δύο αυτές διατάξεις πρέπει να ερμηνεύονται εφεξής κατά διαφορετικό τρόπο, με αποτέλεσμα οι απορρέουσες από την υπομνησθείσα στις σκέψεις 48 έως 51 της παρούσας αποφάσεως νομολογία του Δικαστηρίου προϋποθέσεις για την εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 4, της οδηγίας 91/439 να μην μπορούν να εφαρμοσθούν σε περίπτωση όπως αυτή του W. Hofmann, η οποία διέπεται από την οδηγία 2006/126.

53 Συγκεκριμένα, μολονότι το άρθρο 8, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 91/439 προβλέπει ότι κράτος μέλος μπορεί να αρνηθεί να αναγνωρίσει σε πρόσωπο, στο οποίο επιβλήθηκε, στο έδαφός του, περιορισμός, αναστολή, αφαίρεση ή ακύρωση του δικαιώματος οδηγήσεως, την ισχύ οποιασδήποτε

άδειας οδηγήσεως που έχει εκδώσει άλλο κράτος μέλος, το άρθρο 11, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2006/126 ορίζει με τη σειρά του ότι «[έ]να κράτος μέλος αρνείται να αναγνωρίσει σε πρόσωπο στο οποίο εφαρμόζεται, στο έδαφός του, ένα από τα μέτρα της παραγράφου 2 την ισχύ άδειας οδηγήσεως που έχει εκδώσει άλλο κράτος μέλος». Επομένως, το γράμμα της τελευταίας αυτής διατάξεως επιβάλλει εφεξής στα κράτη μέλη να αρνούνται να αναγνωρίζουν τέτοια άδεια οδηγήσεως, ενώ το άρθρο 8, παράγραφος 4, της οδηγίας 91/439 τους κατέλειπε σχετικώς περιθώριο εκτιμήσεως.

54 Ως προς τούτο, ο W. Hofmann εκτιμά ότι από την ταυτότητα των χρησιμοποιούμενων όρων μπορεί να συναχθεί ευχερώς ότι το άρθρο 11, παράγραφος 4, της οδηγίας 2006/126 περιέχει τις ίδιες εξαιρέσεις από την αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως αδειών οδηγήσεως με εκείνες που υφίσταντο ήδη κατ' εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 4, της οδηγίας 91/439, όπως έχει ερμηνευθεί από το Δικαστήριο. Δεδομένου ότι η περιεχόμενη στο άρθρο 1, παράγραφος 2, της οδηγίας 91/439 και στο άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 2006/126, διατύπωση της αρχής της αμοιβαίας αναγνωρίσεως αδειών οδηγήσεως εξακολουθεί να παραμένει αμετάβλητη, ουδείς λόγος θα επέβαλε να εξελιχθεί η σχετική με την αρχή αυτή νομολογία. Το γεγονός ότι περιορίσθηκε η εξουσία των κρατών μελών να αρνούνται να αναγνωρίζουν άδεια που χορηγήθηκε από άλλο κράτος μέλος δεν ασκεί επιρροή στις προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 11, παράγραφος 4, της οδηγίας 2006/126.

55 Ομοίως, η Επιτροπή εκτιμά ότι, παρότι οι νέες διατάξεις δεν καταλείπουν πλέον απόλυτη ευχέρεια στα κράτη μέλη να αρνούνται την αναγνώριση άδειας οδηγήσεως, αλλά τους επιβάλλουν να αντιτάσσουν άρνηση οσάκις πληρούνται οι προϋποθέσεις για τέτοια άρνηση, οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορούσαν να αρνούνται να αναγνωρίσουν άδεια δυνάμει των παλαιών διατάξεων ή οφείλουν εφεξής να την αρνούνται δεν έχουν αλλάξει. Κατά την Επιτροπή, από το γράμμα του άρθρου 11, παράγραφος 4, της οδηγίας 2006/126 δεν μπορεί να συναχθεί τυχόν παρωχημένος χαρακτήρας των συναφών αποφάσεων του Δικαστηρίου σχετικά με τις προϋποθέσεις που ίσχυαν υπό το καθεστώς της οδηγίας 91/439. Παρότι οι προπαρασκευαστικές εργασίες της οδηγίας 2006/126 επισημαίνουν συλλήβδην την προσφάτως καθιερωθείσα υποχρέωση περί μη εκδόσεως και περί μη αναγνωρίσεως άδειας οδηγήσεως, ουδόλως γίνεται μνεία τυχόν τροποποιήσεως των προϋποθέσεων για τη λήψη μέτρου περί μη εκδόσεως και μη αναγνωρίσεως άδειας.

56 Σε διαφορετική περίπτωση, ένας πολίτης της Ένωσης δεν θα μπορούσε πλέον να αποκτήσει άδεια οδηγήσεως παρά μόνον στο κράτος μέλος στο οποίο η άδεια αυτή προηγουμένως υπόκειτο σε περιορισμό, ανεστάλη ή αφαιρέθηκε, τούτο δε χωρίς χρονικό περιορισμό του εν λόγω περιορισμού.

57 Αντιθέτως, το Freistaat Bayern υποστηρίζει ότι οι προαναφερθείσες προϋποθέσεις απορρέουν από τη νομολογία του Δικαστηρίου της σχετικής με την οδηγία 91/439 και ότι η νομολογία αυτή ισχύει πλέον μόνον για τις άδειες οδηγήσεως που εκδόθηκαν πριν τις 19 Ιανουαρίου 2009.

58 Εξάλλου, σε αντιδιαστολή προς το άρθρο 8, παράγραφος 4, της οδηγίας 91/439, το άρθρο 11, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 2006/126 επιβάλλει εφεξής σε κράτος μέλος, δίχως να του καταλείπει οιαδήποτε εξουσία εκτιμήσεως, να αρνείται τη χορήγηση νέας άδειας οδηγήσεως σε ενδιαφερόμενο στον οποίο επιβλήθηκε, σε άλλο κράτος μέλος, μέτρο περιορισμού, αναστολής ή αφαιρέσεως.

59 Εκ των ανωτέρω το Freistaat Bayern συνάγει ότι η νομολογία του Δικαστηρίου σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 8, παράγραφος 4, της οδηγίας 91/439 δεν μπορεί να εφαρμοσθεί στο άρθρο 11, παράγραφος 4, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2006/126. Κατά το Freistaat Bayern, υπό το καθεστώς της τελευταίας αυτής οδηγίας, εφόσον κράτος μέλος αρνείται να αναγνωρίσει άδεια οδηγήσεως που χορηγήθηκε σε ενδιαφερόμενο από άλλο κράτος μέλος παρότι είχε επιβληθεί σε αυτόν μέτρο περιορισμού, αναστολής ή αφαιρέσεως στο έδαφός του, το εν λόγω κράτος μέλος αρνείται να αναγνωρίσει μια αντίθετη προς το δίκαιο της Ένωσης πράξη. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 11, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 2006/126, το άλλο κράτος μέλος δεν είχε την εξουσία να προβεί σε τέτοια έκδοση. Το άρθρο 11, παράγραφος 4, της οδηγίας αυτής συνιστά

επομένως lex specialis σε σχέση με το άρθρο 2, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας και επιβάλλει στα κράτη μέλη να αρνούνται να αναγνωρίζουν άδειες οδηγήσεως που δεν εκδόθηκαν σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης.

60 Οι προπαρασκευαστικές εργασίες της οδηγίας 2006/126 επιβεβαιώνουν την ανάλυση αυτή. Το γράμμα του άρθρου 11, παράγραφος 4, πρώτο και δεύτερο εδάφιο αυτής, απορρέει από τροπολογία που πρότεινε η Επιτροπή Μεταφορών και Τουρισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με πρόδηλο αντικείμενο την αντίδραση στην προπαρατεθείσα απόφαση Kapper και την απάντηση σε αυτή διά της νομοθετικής οδού.

61 Ως προς τη Γερμανική Κυβέρνηση, αυτή υπογραμμίζει ότι, κατά το γράμμα του, το άρθρο 11, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2006/126 δεν αφορά ούτε την ενδεχόμενη μη τήρηση της προϋποθέσεως περί κανονικής διαμονής στο έδαφος του κράτους μέλους που χορηγεί την άδεια κυκλοφορίας ούτε την εκπνοή ενδεχόμενης περιόδου κατά την οποία απαγορεύεται η κτήση νέας άδειας. Παρότι στη γαλλική («à une personne dont le permis de conduire *fait* l'objet, sur son territoire, d'une restriction, d'une suspension ou d'un retrait») και στην αγγλική απόδοση της διατάξεως αυτής («to a person whose driving licence *is* restricted, suspended or withdrawn in the former State's territory») χρησιμοποιείται ενεστώτας, το γράμμα αυτής επιτρέπει απολύτως την εφαρμογή της σε πρόσωπο η άδεια οδηγήσεως του οποίου αφαιρέθηκε βάσει του γερμανικού δικαίου και ως προς το οποίο έληξε η περίοδος κατά την οποία απαγορευόταν προσωρινώς η έκδοση νέας άδειας. Σε περίπτωση που η γερμανική άδεια οδηγήσεως δεν επιστράφηκε ακόμα στο εν λόγω πρόσωπο, το τελευταίο εξακολουθεί να αποτελεί «αντικείμενο αφαιρέσεως».

62 Η προσθήκη προϋποθέσεων εφαρμογής που δεν προβλέφθηκαν ρητώς στο άρθρο 11, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2006/126 δεν είναι δυνατόν να δικαιολογείται, κατά τη Γερμανική Κυβέρνηση, μέσω «συσταλτικής ερμηνείας» της διατάξεως αυτής. Μια διάταξη δεν θα έπρεπε να επιδέχεται τέτοια ερμηνεία εξαιτίας και μόνον του γεγονότος ότι αποτελεί εξαίρεση, εν προκειμένω, από την αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως αδειών οδηγήσεως που καθιερώνεται στο άρθρο 2, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας.

63 Η Γερμανική Κυβέρνηση προσθέτει ότι η υποχρέωση που υπέχει το κράτος μέλος να αρνείται να αναγνωρίζει την ισχύ άδειας οδηγήσεως στις περιπτώσεις που προβλέπει το άρθρο 11, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2006/126 επιτρέπει τη διασφάλιση της οδικής ασφάλειας και την προστασία, συνεπώς, του δικαιώματος στη ζωή, του δικαιώματος στην ακεραιότητα του προσώπου και του δικαιώματος στην περιουσία, που κατοχυρώνονται αντιστοίχως στα άρθρα 2, 3 και 17 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που έχουν την ίδια νομική ισχύ με τις θεμελιώδεις ελευθερίες στις οποίες συμβάλλει η αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως του άρθρου 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 2006/126.

64 Η ανωτέρω κυβέρνηση εκτιμά, επίσης, ότι το ιστορικό της εκπονήσεως του άρθρου 11, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας αυτής καταδεικνύει ότι βούληση των συντακτών αυτής ήταν να δοθεί εκ νέου προτεραιότητα στην προσπάθεια να εντατικοποιηθεί η καταπολέμηση του «τουρισμού για απόκτηση άδειας οδηγήσεως» και, επομένως, να ενισχυθεί η οδική ασφάλεια, σε σχέση με την μέχρι τότε υπερισχύουσα στη νομοθεσία του Δικαστηρίου αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως, η οποία βασίζεται στην έννοια της ελεύθερης κυκλοφορίας. Αντιθέτως, ουδόλως προκύπτει τυχόν βούληση των φορέων που συμμετέσχαν στη θέσπιση της εν λόγω οδηγίας να εξαρτηθεί η εφαρμογή του άρθρου 11, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, αυτής από τη μη τήρηση της προϋποθέσεως περί κανονικής διαμονής στο έδαφος του κράτους μέλους που χορηγεί την άδεια οδηγήσεως ή από τη μη εκπνοή της περιόδου κατά την οποία απαγορεύεται η κτήση νέας άδειας.

65 Ως προς τούτο, πρέπει, εντούτοις, να γίνει δεκτό ότι η διαφορά που υφίσταται μεταξύ του γράμματος του άρθρου 8, παράγραφος 4, της οδηγίας 91/439 και εκείνου του άρθρου 11, παράγραφος 4, της οδηγίας 2006/126 δεν είναι ικανή να θέσει υπό αμφισβήτηση τις προϋποθέσεις, όπως αυτές

διατυπώθηκαν στη νομολογία του Δικαστηρίου, υπό τις οποίες η αναγνώριση άδειας οδηγήσεως μπορούσε να μη γίνει δεκτή βάσει των διατάξεων της οδηγίας 91/439, και πρέπει εφεξής να μη γίνεται δεκτή βάσει των διατάξεων της οδηγίας 2006/126.

66 Συγκεκριμένα, πέραν της μετατροπής σε υποχρέωση μιας προηγούμενης απλής δυνατότητας για μη αναγνώριση, και πέραν της εισαγωγής διακρίσεως μεταξύ περιορισμού, αναστολής ή αφαιρέσεως, αφενός, και ακυρώσεως, αφετέρου, το γράμμα του άρθρου 11, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2006/126 δεν υπέστη ουσιαστική τροποποίηση σε σχέση με εκείνο του άρθρου 8, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 91/439.

67 Καίτοι ορισμένες γλωσσικές αποδόσεις του άρθρου 11, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2006/126, και ιδίως η γερμανική απόδοση αυτού («einer Person [...], deren Führerschein [...] eingeschränkt, ausgesetzt oder entzogen *worden ist*»), είναι πράγματι διατυπωμένες κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μην αποκλείεται τα μνημονευόμενα στη διάταξη αυτή μέτρα να έχουν εξαντλήσει τα αποτελέσματά τους, εντούτοις, σημαντικός αριθμός άλλων γλωσσικών αποδόσεων του άρθρου 11, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2006/126, όπως η γαλλική και η αγγλική απόδοση («à une personne dont le permis de conduire *fait* l'objet, sur son territoire, d'une restriction, d'une suspension ou d'un retrait» και «to a person whose driving licence *is* restricted, suspended or withdrawn in the former State's territory») αφήνουν να εννοηθεί ότι τα εν λόγω μέτρα πρέπει να είναι σε εξέλιξη κατά τον χρόνο που άδεια οδηγήσεως χορηγείται σε πρόσωπο η άδεια του οποίου αποτέλεσε αντικείμενο, στο έδαφος κράτους μέλους, ενός εκ των μέτρων αυτών, προκειμένου να υποχρεούται το προαναφερθέν κράτος μέλος να αρνηθεί την αναγνώριση της άδειας αυτής.

68 Κατά πάγια όμως νομολογία, αφενός, η διατύπωση που χρησιμοποιήθηκε σε μια από τις γλωσσικές αποδόσεις διατάξεως του δικαίου της Ένωσης δεν μπορεί να χρησιμεύσει ως μοναδική βάση για την ερμηνεία της διατάξεως αυτής ούτε μπορεί να της δοθεί, συναφώς, προτεραιότητα σε σχέση με τις άλλες γλωσσικές αποδόσεις (βλ., ιδίως, αποφάσεις της 3ης Απριλίου 2008, C-187/07, Endendijk, Συλλογή 2008, σ. I-2115, σκέψη 23, και της 9ης Οκτωβρίου 2008, C-239/07, Sabatauskas κ.λπ., Συλλογή 2008, σ. I-7523, σκέψη 38, και της 5ης Μαΐου 2011, C-230/09 και C-231/09, Kurt και Thomas Etling κ.λπ., Συλλογή 2011, σ. I-3097, σκέψη 60). Αφετέρου, οι διάφορες γλωσσικές αποδόσεις ενός νομοθετικού κειμένου της Ένωσης πρέπει να ερμηνεύονται κατά ομοιόμορφο τρόπο και, επομένως, σε περίπτωση αποκλίσεων μεταξύ τους, η επίμαχη διάταξη πρέπει να ερμηνεύεται σε συνάρτηση με τη γενική οικονομία και τον σκοπό της κανονιστικής ρυθμίσεως της οποίας αποτελεί στοιχείο (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα απόφαση Endejdijk, σκέψη 24· απόφαση της 29ης Απριλίου 2010, C-340/08, M κ.λπ., Συλλογή 2010, σ. I-3913, σκέψη 44, και προπαρατεθείσα απόφαση Kurt και Thomas Etling κ.λπ., σκέψη 60).

69 Σε κάθε περίπτωση, διαπιστώνεται ότι στην απόδοση του άρθρου 8, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 91/439 στη γερμανική γλώσσα χρησιμοποιείται αόριστος («einer Person [...], auf die [...] eine der in Absatz 2 genannten Maßnahmen angewendet *wurde*»), χωρίς το γεγονός αυτό να εμποδίσει το Δικαστήριο να κρίνει ότι κράτος μέλος δεν μπορεί να επικαλεσθεί τη διάταξη αυτή προκειμένου να αρνηθεί να αναγνωρίσει επ' αόριστο σε πρόσωπο στο οποίο επιβλήθηκε, στο έδαφός του, μέτρο αφαιρέσεως την ισχύ κάθε άδειας που μπορεί να χορηγήθηκε μεταγενέστερα στο πρόσωπο αυτό από άλλο κράτος μέλος.

70 Καίτοι από τις προπαρασκευαστικές εργασίες της οδηγίας 2006/126 προκύπτει ασφαλώς ότι βούληση του νομοθέτη της Ένωσης ήταν να ενισχύσει την καταπολέμηση του «τουρισμού για απόκτηση άδειας οδηγήσεως» μετατρέποντας σε υποχρέωση τη δυνατότητα μη αναγνωρίσεως άδειας οδηγήσεως που χορηγήθηκε από άλλο κράτος μέλος, προκειμένου να διασφαλισθεί η αμοιβαία αναγνώριση των μέτρων περιορισμού, αναστολής ή αφαιρέσεως, από τις εν λόγω προπαρασκευαστικές εργασίες δεν προκύπτει, αντιθέτως, ότι τέθηκαν υπό αμφισβήτηση οι προϋποθέσεις, όπως αυτές απορρέουν από τη νομολογία του Δικαστηρίου, υπό τις οποίες κράτος μέλος δύναται ή, όσον αφορά την οδηγία αυτή, οφείλει να αναγνωρίσει άδεια οδηγήσεως που χορηγήθηκε από άλλο κράτος μέλος.

71 Επιπλέον, το Δικαστήριο έχει επανειλημμένως υπενθυμίσει ότι η προβλεπόμενη στο άρθρο 8, παράγραφος 4, της οδηγίας 91/439 δυνατότητα συνιστά παρέκκλιση από τη γενική αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως των αδειών οδηγήσεως και, ως εκ τούτου, πρέπει να ερμηνεύεται συσταλτικώς (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 20ής Νοεμβρίου 2008, C-1/07, Weber, Συλλογή 2008, σ. I-8571, σκέψη 29· προπαρατεθείσα απόφαση Schwarz, σκέψη 84, και διάταξη της 2ας Δεκεμβρίου 2010, C-334/09, Scheffler, Συλλογή 2010, σ. I-12379, σκέψη 63). Η διαπίστωση αυτή εξακολουθεί να ισχύει όσον αφορά την υποχρέωση που περιέχει πλέον το άρθρο 11, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2006/126. Συγκεκριμένα, η υποχρέωση αυτή συνιστά, εξίσου, παρέκκλιση από τη γενική αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως των αδειών οδηγήσεως που επιβεβαιώνεται στο άρθρο 2, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας.

72 Πρέπει να προστεθεί ότι το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 11, παράγραφος 4, της οδηγίας 2006/126 διακρίνουν τις περιπτώσεις χορηγήσεως και αναγνωρίσεως άδειας οδηγήσεως σε πρόσωπο του οποίου η άδεια οδηγήσεως υπόκειτο σε περιορισμό, ανεστάλη ή αφαιρέθηκε σε άλλο κράτος μέλος. Πέραν της διακρίσεως αυτής, το πρώτο και το δεύτερο αυτό εδάφιο έχουν παρεμφερές γράμμα. Ως εκ τούτου, εφόσον το άρθρο 11, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2006/126 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η διάταξη αυτή προβλέπει υποχρέωση του κράτους μέλους να μην αναγνωρίζει οιαδήποτε άδεια οδηγήσεως χορηγηθείσα από άλλο κράτος μέλος σε πρόσωπο στο οποίο επιβλήθηκε μέτρο περιορισμού, αναστολής ή αφαιρέσεως της άδειας οδηγήσεως στο πρώτο κράτος μέλος, παρόμοια ερμηνεία πρέπει να γίνει δεκτή και όσον αφορά το άρθρο 11, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας αυτής, που προβλέπει επομένως υποχρέωση περί μη χορηγήσεως άδειας οδηγήσεως σε τέτοιο πρόσωπο.

73 Ως προς τούτο, από τις προπαρασκευαστικές εργασίες της οδηγίας 2006/126 προκύπτει ότι βούληση του νομοθέτη της Ένωσης ήταν να ενισχύσει την αρχή του ενιαίου των αδειών οδηγήσεως και να αποτρέψει το ενδεχόμενο να δύναται ένα πρόσωπο στο οποίο επιβλήθηκε μέτρο περιορισμού, αναστολής ή αφαιρέσεως της άδειας οδηγήσεως σε κράτος μέλος να αποκτά άδεια οδηγήσεως σε άλλο κράτος μέλος ή να επιτυγχάνει την αναγνώριση της ισχύος τέτοιας άδειας [βλ., συναφώς, πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την άδεια οδηγήσεως (αναδιατυπωμένη έκδοση), της 21ης Οκτωβρίου 2003, COM(2003) 621 τελικό, υποβληθείσα από την Επιτροπή, σ. 6].

74 Τούτο δεν συνεπάγεται, εντούτοις, ότι πρόσωπο στο οποίο επιβλήθηκε μέτρο περιορισμού, αναστολής ή αφαιρέσεως της άδειας οδηγήσεως σε κράτος μέλος δεν θα μπορεί πλέον ποτέ να αποκτήσει νέα άδεια οδηγήσεως σε άλλο κράτος μέλος, ακόμα και μετά την εκπνοή της περιόδου προσωρινής απαγορεύσεως κτήσεως νέας άδειας οδηγήσεως, η οποία συνόδευε, ενδεχομένως, αυτού του είδους το μέτρο στο πρώτο κράτος μέλος.

75 Η ερμηνεία όμως του άρθρου 11, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2006/126, την οποία προτείνουν το Freistaat Bayern και η Γερμανική Κυβέρνηση, θα είχε ως αποτέλεσμα να επιβάλλεται, δυνάμει του άρθρου 11, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 2006/126, μόνιμη απαγόρευση, δίχως χρονικό περιορισμό, περί χορηγήσεως νέας άδειας οδηγήσεως από κράτος μέλος σε πρόσωπο στο οποίο επιβλήθηκε στο παρελθόν μέτρο περιορισμού, αναστολής ή αφαιρέσεως της άδειας οδηγήσεως σε άλλο κράτος μέλος.

76 Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να υπομνησθεί ότι, δυνάμει των άρθρων 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', της οδηγίας 91/439 και 7, παράγραφος 1, στοιχείο ε', της οδηγίας 2006/126, άδεια οδηγήσεως μπορεί να χορηγηθεί μόνον από το κράτος μέλος στην επικράτεια του οποίου έχει την κανονική διαμονή του ο υποψήφιος. Επομένως, η μόνη δυνατότητα κτήσεως νέας άδειας οδηγήσεως σύμφωνα με τις οδηγίες 91/439 και 2006/126 που διαθέτει πρόσωπο η άδεια οδηγήσεως του οποίου αφαιρέθηκε σε κράτος μέλος και το οποίο μετέφερε εν συνεχεία την διαμονή του σε άλλο κράτος μέλος θα ήταν να απευθυνθεί στις αρμόδιες αρχές του νέου κράτους μέλους διαμονής.

77 Τυχόν ερμηνεία του άρθρου 11, παράγραφος 4, της οδηγίας 2006/126 υπό την έννοια ότι τέτοιο πρόσωπο δεν θα μπορεί πλέον να αποκτήσει άδεια οδηγήσεως στο νέο κράτος μέλος διαμονής, ακόμα και μετά την εκπνοή ενδεχόμενης περιόδου κατά την οποία απαγορεύεται η υποβολή αιτήσεως για έκδοση νέας άδειας, θα είχε, επομένως, ως αποτέλεσμα να παρακωλύεται η άσκηση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών, το οποίο απονέμει στους πολίτες της Ένωσης το άρθρο 21 ΣΛΕΕ και του οποίου την άσκηση σκοπεί να διευκολύνει η οδηγία 2006/126.

78 Επιπλέον, όπως έκρινε το Δικαστήριο όσον αφορά την οδηγία 91/439, το να γίνει δεκτό ότι κράτος μέλος δικαιούται να στηρίζεται στις εθνικές του διατάξεις για να αντιτάσσεται επ' αόριστον στην αναγνώριση της ισχύος αδείας που εξέδωσε άλλο κράτος μέλος ισοδυναμεί με άρνηση της ίδιας της αρχής της αμοιβαίας αναγνωρίσεως των αδειών οδηγήσεως, η οποία συνιστά τον ακρογωνιαίο λίθο του συστήματος που εγκαθίδρυσε η οδηγία 2006/126 (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα απόφαση Kapper, σκέψη 77, καθώς και προπαρατεθείσα διάταξη Halbritter, σκέψη 28).

79 Πρέπει, εντούτοις, να διευκρινιστεί ότι, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το Freistaat Bayern και η Γερμανική Κυβέρνηση προέβαλαν, κατ' ουσίαν, ότι, προκειμένου να είναι σε θέση το πρόσωπο η άδεια οδηγήσεως του οποίου αφαιρέθηκε εντός κράτους μέλους να αποκτήσει νέα άδεια οδηγήσεως σε άλλο κράτος μέλος σύμφωνα με την οδηγία 2006/126 και προκειμένου να είναι δυνατή η αναγνώριση της νέας αυτής άδειας οδηγήσεως από τα υπόλοιπα κράτη μέλη, είναι αναγκαίο να συνεργαστεί το κράτος μέλος εκδόσεως με το κράτος μέλος που προέβη στην εν λόγω αφαίρεση. Κατά την κυβέρνηση αυτή, το κράτος μέλος εκδόσεως θα πρέπει να ενημερωθεί από το άλλο κράτος μέλος σχετικά με τους λόγους που οδήγησαν στην αφαίρεση αυτή και θα πρέπει να εξακριβώσει κατά πόσον αυτοί δεν συντρέχουν πλέον.

80 Η επιχειρηματολογία αυτή δεν μπορεί, ωστόσο, να γίνει δεκτή.

81 Ασφαλώς, η υποχρέωση που επιβάλλει εφεξής το άρθρο 11, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 2006/126 προϋποθέτει συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών προκειμένου να εξακριβωθεί, αφενός, αν ο υποψήφιος άδειας οδηγήσεως είναι ήδη κάτοχος άδειας εκδοθείσας σε άλλο κράτος μέλος, οσάκις, όπως προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 5, στοιχείο γ', της οδηγίας αυτής, υπάρχουν εύλογες υπόνοιες περί τούτου και, αφετέρου, αν ο εν λόγω υποψήφιος διάγει, σε περίπτωση αφαιρέσεως της άδειας οδηγήσεώς του σε άλλο κράτος μέλος, περίοδο κατά την οποία απαγορεύεται να ζητήσει νέα άδεια. Το άρθρο 15 της εν λόγω οδηγίας επιβεβαιώνει, εξάλλου, την ανάγκη αλληλοβοήθειας και ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών.

82 Εντούτοις, τυχόν επιβολή, ως προϋπόθεση για την έκδοση άδειας από το κράτος μέλος διαμονής του υποψηφίου, μιας απόλυτης υποχρεώσεως των αρμοδίων αρχών να διαβουλεύονται μεταξύ τους και να εξακριβώνουν συστηματικώς ότι οι λόγοι που οδήγησαν προηγουμένως στην αφαίρεση άδειας οδηγήσεως δεν συντρέχουν πλέον θα απαιτούσε τη δημιουργία ενός περίπλοκου συστήματος βάσει του οποίου θα καθορίζεται αν δεν αφαιρέθηκε, ακόμα και στο απώτερο παρελθόν, η άδεια οδηγήσεως του υποψηφίου σε οιοδήποτε άλλο κράτος μέλος. Σε κάθε περίπτωση, τέτοιο σύστημα δεν προβλέπεται ρητώς από την οδηγία 2006/126. Καίτοι το ενωσιακό δίκτυο αδειών οδηγήσεως είναι ικανό να διευκολύνει την εγκαθίδρυση ενός τέτοιου συστήματος, εντούτοις, το δίκτυο αυτό δεν έχει ακόμα τεθεί σε λειτουργία και δεν μπορεί να αποτελέσει χρήσιμο σχετικό εργαλείο σε ό,τι αφορά τα μέτρα αφαιρέσεως που ελήφθησαν ενδεχομένως σε άλλα κράτη μέλη στο απώτερο παρελθόν.

83 Επιπλέον, στο πρόσωπο που καταθέτει σε κράτος μέλος αίτηση για την έκδοση άδειας οδηγήσεως ενδέχεται να επιβλήθηκε στο παρελθόν, σε άλλο κράτος μέλος, μέτρο αφαιρέσεως της άδειας οδηγήσεως για διάφορους λόγους, μεταξύ άλλων, για τους επίμαχους στην κύρια δίκη λόγους, αλλά επίσης για άλλες παραβάσεις του κώδικα οδικής κυκλοφορίας, ακόμα και ελάσσονος σημασίας. Η εξακρίβωση όμως της μη συνδρομής πλέον ορισμένων εκ των λόγων αυτών αφαιρέσεως ενδέχεται να είναι δυσχερής στην πράξη, δεδομένου ότι η οδηγία 2006/126 δεν παρέχει, εξάλλου, κάποια σχετική ένδειξη.

84 Στο πλαίσιο αυτό πρέπει επίσης να υπομνησθεί ότι, όσον αφορά την οδηγία 91/439, το Δικαστήριο έκρινε ότι κράτος μέλος υποδοχής που εξαρτά την έκδοση άδειας οδηγήσεως από αυστηρότερους εθνικούς όρους, ιδίως μετά την αφαίρεση προηγούμενης άδειας, δεν μπορεί να αρνηθεί να αναγνωρίσει άδεια οδηγήσεως που εκδόθηκε μεταγενέστερα από άλλο κράτος μέλος, αποκλειστικά και μόνον διότι ο κάτοχος της νέας αυτής άδειας την απέκτησε κατ' εφαρμογή εθνικής νομοθεσίας που δεν επιβάλλει τις ίδιες απαιτήσεις με το κράτος μέλος υποδοχής (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Wiedemann και Funk, σκέψη 54). Η ερμηνεία αυτή ισχύει επίσης όσον αφορά την οδηγία 2006/126 η οποία, όπως και η οδηγία 91/439, επιβάλλει ελάχιστη εναρμόνιση των εθνικών διατάξεων σχετικά με τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορεί να χορηγηθεί άδεια οδηγήσεως (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα απόφαση Akyüz, σκέψη 53), και της οποίας ακρογωνιαίος λίθος παραμένει, όπως αναφέρθηκε στη σκέψη 78 της παρούσας αποφάσεως, η αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως των αδειών οδηγήσεως που εκδίδουν τα κράτη μέλη.

85 Εξάλλου, το συμπέρασμα ότι οι προϋποθέσεις που απορρέουν από την υπομνησθείσα στις σκέψεις 48 έως 51 της παρούσας αποφάσεως νομολογία του Δικαστηρίου, για την εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 91/439, εξακολουθούν να εφαρμόζονται όσον αφορά το άρθρο 11, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2006/126 επιβεβαιώνεται από το ειδικό καθεστώς που προβλέπεται, κατά το άρθρο 11, παράγραφος 4, τρίτο εδάφιο, της οδηγίας 2006/126, για την ακύρωση άδειας οδηγήσεως.

86 Συγκεκριμένα, η τελευταία αυτή διάταξη προβλέπει, όπως και το άρθρο 8, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 91/439, ότι κράτος μέλος μπορεί να αρνηθεί να χορηγήσει άδεια οδηγήσεως σε υποψήφιο η άδεια του οποίου έχει ακυρωθεί σε άλλο κράτος μέλος. Επομένως, ένα κράτος μέλος δεν υποχρεούται να προβεί σε τέτοια άρνηση.

87 Ουδεμία όμως διάταξη της οδηγίας 2006/126, ούτε οι προπαρασκευαστικές εργασίες αυτής υποδηλώνουν ότι η ακύρωση άδειας οδηγήσεως αφορά, όπως υποστήριξαν κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση το Freistaat Bayern, η Γερμανική Κυβέρνηση και η Επιτροπή, τυπικά μόνον στοιχεία σχετικά με την έκδοση της άδειας οδηγήσεως. Επιπλέον, δεν μπορεί να αποκλεισθεί ότι, σε ορισμένα κράτη μέλη, η ακύρωση άδειας οδηγήσεως ενδέχεται να αποτελεί μέτρο αναφορικά με την ικανότητα οδηγήσεως, αυστηρότερο από την αφαίρεση ή την αναστολή, το οποίο επιβάλλεται ενδεχομένως ως κύρωση, ιδίως για την οδήγηση υπό την επήρεια αλκοόλ, την οποία αφορά η υπόθεση της κύριας δίκης.

88 Ως εκ τούτου, θα ήταν παράδοξο να ερμηνευθεί το άρθρο 11, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2006/126 υπό την έννοια ότι, σε περίπτωση περιορισμού, αναστολής ή αφαιρέσεως άδειας οδηγήσεως από κράτος μέλος, δεν είναι πλέον δυνατόν, βάσει του άρθρου 11, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, της εν λόγω οδηγίας, να αποκτήσει ο κάτοχος αυτής άδεια σε άλλο κράτος μέλος, ενώ η δυνατότητα αυτή εξακολουθεί να υφίσταται σε περίπτωση ακυρώσεως άδειας.

89 Εν προκειμένω, από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι, εφόσον η χορηγηθείσα από τις τσεχικές αρχές στις 19 Ιανουαρίου 2009 άδεια οδηγήσεως του W. Hofmann εκδόθηκε, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 19 και 20 της παρούσας αποφάσεως, μετά την εκπνοή της περιόδου απαγόρευσης υποβολής αιτήσεως για νέα άδεια, η οποία συνόδευε το επιβληθέν στη Γερμανία εις βάρος του ενδιαφερόμενου μέτρο αφαιρέσεως της άδειας, οι γερμανικές αρχές δεν έχουν το δικαίωμα να αρνηθούν να αναγνωρίσουν την ισχύ της ως άνω χορηγηθείσας άδειας.

90 Απόκειται, εντούτοις, στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει, βάσει των μνημονευθεισών στη σκέψη 48 της παρούσας αποφάσεως πληροφοριών και λαμβανομένων υπόψη όλων των περιστάσεων της διαφοράς της οποίας επελήφθη (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα απόφαση Akyüz, σκέψη 75), αν ο W. Hofmann είχε την κανονική του διαμονή στην Τσεχική Δημοκρατία κατά την κτήση της άδειάς του οδηγήσεως. Άλλως, οι γερμανικές αρχές έχουν το δικαίωμα να αρνηθούν να αναγνωρίσουν την

ισχύ της άδειας αυτής. Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει, συναφώς, ότι αυτή βασίζεται στην υπόθεση ότι πληρώθηκε ο όρος περί κανονικής διαμονής επί του εδάφους του κράτους μέλους που εξέδωσε την άδεια οδηγήσεως.

91 Κατόπιν όλων των ανωτέρω σκέψεων, στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι τα άρθρα 2, παράγραφος 1, και 11, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2006/126 έχουν την έννοια ότι αντιβαίνει προς αυτά η εκ μέρους κράτους μέλους άρνηση, εκτός των περιόδων κατά τις οποίες δεν επιτρέπεται στον κάτοχο άδειας οδηγήσεως εκδοθείσας από άλλο κράτος μέλος να ζητήσει νέα άδεια και παρότι πληρούται ο όρος περί κανονικής διαμονής στην επικράτεια του τελευταίου κράτους, αναγνωρίσεως της ισχύος αυτής της άδειας οδηγήσεως, στην περίπτωση που στον εν λόγω κάτοχο άδειας επιβλήθηκε, στο έδαφος του πρώτου κράτους μέλους, μέτρο αφαιρέσεως προγενέστερης άδειας οδηγήσεως.

Επί των δικαστικών εξόδων

92 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφαίνεται:

Τα άρθρα 2, παράγραφος 1, και 11, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2006/126/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, για την άδεια οδηγήσεως (αναδιατυπωμένη έκδοση), έχουν την έννοια ότι αντιβαίνει προς αυτά η εκ μέρους κράτους μέλους άρνηση, εκτός των περιόδων κατά τις οποίες δεν επιτρέπεται στον κάτοχο άδειας οδηγήσεως εκδοθείσας από άλλο κράτος μέλος να ζητήσει νέα άδεια και παρότι πληρούται ο όρος περί κανονικής διαμονής στην επικράτεια του τελευταίου κράτους, αναγνωρίσεως της ισχύος αυτής της άδειας οδηγήσεως, στην περίπτωση που στον εν λόγω κάτοχο άδειας επιβλήθηκε, στο έδαφος του πρώτου κράτους μέλους, μέτρο αφαιρέσεως προγενέστερης άδειας οδηγήσεως.

(υπογραφές)